Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра менеджменту

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
В.о завідувача кафедри
Іванова М.І.
«03» липня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

Галузь знань ……..……	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність …….....	D3 Менеджмент
Рівень вищої освіти……	другий (магістерський)
Освітня програма …….	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності
Статус ……...	обов'язкова
Загальний обсяг ..……	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю…..	екзамен
Термін викладання ……..	2-й семестр (4-а чверть)
Мова викладання ……..	українська

Викладачі: проф. Бойченко М.В.,
доц. Варяниченко О.В.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
(підпис, ПІБ, дат

Дніпро
НТУ «ДП»
2026

Робоча програма навчальної дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» для магістрів освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» спеціальності D3 Менеджмент / НТУ «ДП», каф. менеджменту. – Дніпро : НТУ «ДП», 2026. – 19 с.

Розробники:

– Бойченко Микола Вікторович – професор, доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту

– Варяниченко Олена Володимирівна – доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту

Робоча програма регламентує:

– мету дисципліни;

– дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;

– базові дисципліни;

– обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;

– програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);

– алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);

– інструменти, обладнання та програмне забезпечення;

– рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності D3 Менеджмент (протокол № 5 від 03.07.2026 р.).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ 4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ 4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ 5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ 6
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ 7
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ 9
6.1 Шкали 9
6.2 Засоби та процедури 10
6.3 Критерії 11
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ 14
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ 14

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» спеціальності D3 Менеджмент здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни С3 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» віднесено такий результат навчання:

СРН3	Реалізовувати функції управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства, інтегруючи стратегічні, організаційні, договірні, митні аспекти її провадження для забезпечення стійкості (резильєнтності) та конкурентоспроможності підприємства на засадах сталого розвитку

Мета дисципліни – формування у здобувачів компетентностей, що передбачають системне управлінське мислення, володіння теоретичними знаннями і набуття практичних навичок з управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства та вироблення конкурентоспроможних управлінських рішень.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	**Дисциплінарні результати навчання (ДРН)**	
	шифр ДРН	**зміст**
СРН3	СРН3.1-С3	Визначати сутність і функції менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, характеризувати його рівні та місце в загальній системі менеджменту підприємства, пояснювати особливості здійснення зовнішньоекономічних операцій
	СРН3.2-С3	Забезпечувати підготовку, укладання, виконання й супроводження зовнішньоекономічних договорів з урахуванням положень національного і міжнародного правового регулювання зовнішньоекономічних операцій та особливостей сучасного міжнародного середовища
	СРН3.3-С3	Формувати стратегію зовнішньоекономічної діяльності на засадах сталого розвитку та обґрунтовувати управлінські рішення щодо її реалізації задля підвищення конкурентоспроможності, стійкості (резильєнтності) й інноваційності розвитку суб’єкта зовнішньоекономічної діяльності
	СРН3.4-С3	Дотримуватися митних формальностей, застосовувати товарні класифікатори, визначати митну вартість та митні платежі, описувати вимоги щодо сертифікації, маркування, податків, квот, процедур оцінки відповідності, характеризувати інструменти державної підтримки експортерів

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Б1 Управління людськими ресурсами	Визначати політику управління людськими ресурсами, забезпечувати ефективні комунікації та організовувати взаємодію персоналу в крос-культурному середовищі Обґрунтовувати потреби організації в людських ресурсах Оцінювати вплив соціально-психологічного клімату на колектив, формувати ефективні команди та забезпечувати результативну взаємодію в багатокультурному командному середовищі
Б2 Стратегічне управління сталим розвитком	Розробляти стратегії й тактичні плани організації, обґрунтовувати та приймати управлінські рішення з урахуванням ESG-принципів та Цілей сталого розвитку Застосовувати сучасні підходи, міжнародні системи звітності, добровільні стандарти для досягнення Цілей сталого розвитку на рівні держави, громади та організації з урахуванням принципів соціальної відповідальності
Б3 Ризик-менеджмент	Вміти управляти організацією з врахуванням необхідності мінімізації ризику Застосовувати навички управління ризиками Практикувати використання сучасних статистичних методів оцінки ризику, відносних показників ризику, абсолютного вимірювання ризику
Ф1 Цифровий менеджмент	Використовувати цифрові інструменти для управління бізнес-процесами, ресурсами та діяльністю організацій і забезпечення внутрішньої та зовнішньої комунікації Застосовувати аналітичні та інформаційні системи для оброблення даних, моніторингу діяльності та прийняття управлінських рішень в організаціях Застосовувати штучний інтелект, симуляційне моделювання та цифрові двійники для прогнозування сценаріїв розвитку та підтримки управлінських рішень в організаціях Розробляти та обґрунтовувати цифрові стратегії розвитку організацій з урахуванням сучасних технологічних та ринкових змін
Ф2 Управління проєктами	Генерувати, аналізувати та критично оцінювати проєктні ідеї на основі критеріїв ефективності проєктів
С1 Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства	Використовувати релевантні інформаційні джерела, показники, методи, інструменти аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства, зокрема обсягів, динаміки, структури зовнішньоекономічних операцій, конкурентоспроможності експортних та імпортних товарів, базисних умов постачання Аналізувати економічну ефективність зовнішньоекономічних операцій підприємства, з урахуванням валютних курсів, умов платежу, базисних умов постачання та пов'язаних із ними витрат Аналізувати ресурсні можливості підприємства, оцінювати його експортний потенціал і напрями імпорту та визначати їх відповідність чинній стратегії зовнішньоекономічної

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
	діяльності підприємства Обґрунтовувати управлінські рішення щодо підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства за результатами аналізу
С2 Менеджмент міжнародної маркетингової діяльності	Пояснювати сутність, принципи, функції та сучасні концепції менеджменту міжнародної маркетингової діяльності, оцінювати вплив чинників міжнародного маркетингового середовища на діяльність підприємства та обґрунтовувати управлінські рішення з урахуванням економічних, політико-правових, кроскультурних, технологічних і цифрових чинників. Аналізувати та інтерпретувати результати міжнародних маркетингових досліджень для оцінювання ринкового потенціалу, привабливості та конкурентних умов зарубіжних ринків, обирати пріоритетні міжнародні ринки та цільові сегменти, формувати профіль міжнародного споживача. Формувати ціннісну пропозицію на міжнародних ринках та обґрунтовувати доцільний рівень її стандартизації й адаптації, розробляти та обґрунтовувати управлінські рішення щодо комплексу міжнародного маркетингу із застосуванням цифрових технологій, e-commerce, маркетплейсів, соціальних мереж та інших сучасних інструментів міжнародної маркетингової діяльності Розробляти міжнародну маркетингову стратегію підприємства, обґрунтовувати способи виходу та розвитку на міжнародних ринках, визначати організаційне і ресурсне забезпечення міжнародної маркетингової діяльності, координувати маркетингові рішення й оцінювати результативність їх реалізації

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	**Обсяг,** *години*	**Розподіл за формами навчання**, *години*			
		денна		**заочна**	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	75	30	45	6	69
практичні	45	20	25	4	41
лабораторні	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	50	70	10	110

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	**Види та тематика навчальних занять**	**Обсяг складових,** *години*
	ЛЕКЦІЇ	**75**
СРН3.1-С3	**1. Сутність менеджменту зовнішньоекономічної діяльності**	9
	1.1 Загальна характеристика менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, управління зовнішньоекономічною діяльністю, міжнародного менеджменту, міжнародного бізнесу	
	1.2 Рівні системи менеджменту зовнішньоекономічної діяльності	
	1.3 Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності як складова системи менеджменту організації	
СРН3.2-С3	**2. Сучасне міжнародне підприємницьке середовище**	9
	2.1 Характеристика ключових рис сучасного міжнародного підприємницького середовища та його вплив на управління зовнішньоекономічною діяльністю організацій	
	2.2 Вплив глобалізаційних та інтеграційних процесів на управління діяльністю організації. Транснаціональні корпорації	
	2.3 Роль міжнародних організацій у взаємодії учасників зовнішньоторговельних відносин	
СРН3.2-С3	**3. Правове забезпечення менеджменту зовнішньоекономічної діяльності**	9
	3.1 Місце права зовнішньоекономічної діяльності в загальному правовому середовищі, принципи та джерела правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності	
	3.2 Міжнародно-правова відповідальність	
	3.3 Розгляд спорів та відповідальність при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності	
СРН3.1-С1	**4. Управлінські особливості здійснення зовнішньоекономічних операцій**	8
	4.1 Класифікація зовнішньоекономічних операцій	
	4.2 Особливості основних зовнішньоекономічних операцій	
	4.3 Особливості забезпечувальних зовнішньоекономічних операцій	
	4.4 Координація основних і забезпечувальних зовнішньоекономічних операцій	
СРН3.2-С3 СРН3.4-С3	**5. Управління зовнішньоторговельними операціями: організаційно-правові аспекти**	8
	5.1 Види та етапи здійснення зовнішньоторговельних операцій	
	5.2 Порядок підготовки та укладання зовнішньоекономічних договорів	
	5.3 Структура, форма та основні умови зовнішньоекономічного договору	
	5.4 Міжнародні правила та уніфіковані підходи до організації зовнішньоторговельних операцій	
	5.5 Класифікація товарів і послуг у зовнішньоторговельних	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, *години*
	операціях	
СРН3.1-С3 СРН3.2-С3	**6. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних угод**	8
	6.1 Правові основи здійснення міжнародних перевезень	
	6.2 Посередництво у зовнішньоторговельних транспортних операціях	
СРН3.3-С3	**7. Планування, організування, мотивування та контролювання у зовнішньоекономічній діяльності підприємства на засадах сталого розвитку**	8
	7.1 Планування зовнішньоекономічної діяльності організації	
	7.2 Організування зовнішньоекономічної діяльності	
	7.3 Концепція сталого розвитку персоналу та особливості мотивування персоналу, задіяного у сфері міжнародної діяльності організації	
	7.4 Контролювання зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві	
	7.5 Стратегічне планування зовнішньоекономічної діяльності на засадах сталого розвитку	
СРН3.3-С3 СРН3.4-С3	**8. Управлінські рішення в менеджменті зовнішньоекономічної діяльності**	8
	8.1 Види управлінських рішень у зовнішньоекономічній діяльності, рівні прийняття, цілі, наслідки, поділ праці, професіоналізм при їх ухваленні та реалізації	
	8.2 Фактори, які впливають на процес прийняття та реалізацію управлінських рішень підприємства при веденні зовнішньоекономічної діяльності	
	8.3 Особливості управлінського рішення при веденні зовнішньоекономічної діяльності	
	8.4 Особливості прийняття управлінських рішень в умовах віддаленої (дистанційної) роботи та російської агресії	
	8.5 Основні форми прояву ефекту від зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Узагальнюючі показники, які лежать в основі прийняття рішення про реалізацію зовнішньоекономічної операції або міжнародного проєкту	
СРН3.4-С3	**9. Особливості експорту в ЄС на засадах поглибленої та всебічної угоди про вільну торгівлю**	8
	9.1 Просування продукції на ринок ЄС, сертифікація та маркування	
	9.2 Мито, податки, квоти при експортуванні в ЄС	
	9. 3 Державна підтримка експортерів	
	9.4 Сучасна практика митних процедур щодо визначення митної вартості	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	**45**
СРН3.1-С3	**1. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності у системі управління підприємством**	5
СРН3.2-С3	**2. Аналіз зовнішнього середовища та вибір міжнародного ринку**	5
СРН3.2-С3	**3. Правове забезпечення менеджменту зовнішньоекономічної діяльності**	5

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, *години*
СРН3.2-С3	**4. Міжнародний контракт та договірні відносини**	5
СРН3.4-С3	**5. Митне оформлення, митні документи, класифікація товарів, митна вартість**	5
СРН3.1-С3 СРН3.2-С3	**6. Організаційно-правові аспекти управління зовнішньоторговельними операціями та міжнародними перевезеннями**	5
СРН3.3-С3	**7. Формування стратегії виходу на міжнародний ринок**	5
СРН3.3-С3	**8. Обґрунтування ефективності управлінських рішень в менеджменті зовнішньоекономічної діяльності**	5
СРН3.4-С3	**9. Державна підтримка експортерів в Україні**	5
РАЗОМ		**120**

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) здобувачів вищої освіти різних закладів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інстутиційна
90…100	відмінно / Excellent
74…89	добре / Good
60…73	задовільно / Satisfactory
0…59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії студента за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Під час поточного контролю практичні заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим опису кваліфікаційного рівня за НРК, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого поточних оцінок.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			**ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ**	
навчальне заняття	**засоби діагностики**	**процедури**	**засоби діагностики**	**процедури**
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання під час лекції	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час екзамену за бажанням студента
практичні	індивідуальне завдання	виконання завдань під час практичних занять та самостійної роботи		

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованихзавдань ККР повинна відповідати відведенному часу на виконання. Кількість варіантів ККр має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня за НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100\ a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для магістерського рівня вищої освіти (подано нижче).

<u>Загальні критерії досягнення результатів навчання для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК</u>

Опис кваліфікаційного рівня	**Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії**	**Показник оцінки**
	Знання	
♦ спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
***Уміння*/навички**		
♦ спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; ♦ здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах; ♦ здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Відповідь характеризує уміння: – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
♦ зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які	Зрозумілість відповіді (доповіді). *Мова:* правильна; чиста; ясна; точна; логічна; виразна; лаконічна. *Комунікаційна стратегія:* – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
навчаються	– правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у професійній діяльності	
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п’ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев’ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Відповідальність і автономія		
♦ управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів; ♦ відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів; ♦ здатність продовжувати	Відмінне володіння компетенціями: – використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; – належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	95-100
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
навчання з високим ступенем автономії	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п’ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: ґаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; інстальований на ПК та /або мобільних ґаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований аккаунт університетської пошти на Office365.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Бойченко М.В., Варяниченко О.В. Дистанційний курс з дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» на платформі Moodle для магістрів освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» спеціальності D3 Менеджмент, 2026 рік. URI: https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=1245

2. Бойченко М.В., Варяниченко О.В. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс] : конспект лекцій для здобувачів ступеня магістра освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» спеціальності D3 Менеджмент / О.В. Варяниченко ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2026. – 372 с.

3. Бойченко М.В., Варяниченко О.В., Архипенко Т.А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: метод. рек. до проведення практичних занять та самостійної роботи для здобувачів ступеня магістра освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» спеціальності D3 Менеджмент. Дніпро : НТУ «ДП», 2026. – 45 с.

4. Абетка експортера. URI: http://invest-melitopol.gov.ua/content/abetka-eksportera

5. Алгоритм експорту. Що необхідно знати українському експортеру. URI: http://loga.gov.ua/sites/default/files/collections/algoritm_eksportu.pdf

6. Гілльєрмо К. Хименес. Посібник МТП з експортно-імпортних операцій. Глобальні стандарти та стратегії бізнесу. Париж: публікація МТП, 2023. 269 с.

7. Гобела В. В. Управління зовнішньоекономічною діяльністю & Management of Foreign Economic Activity : навч. посібн. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 244 с. URI: https://surl.li/bxuhxb

8. Дунська А. Р., Кузнєцова К.О. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Київ, 2022. 181 с. URI: https://surl.li/qbwenq

9. Інтернаціоналізація бізнесу та вихід на ринки Європейського Союзу. URI: https://issuu.com/irf_ua/docs/eu-2014-24-12

10. Козловський В. О. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2025. 104 с. URI: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2025/Kozlovskii_2025_104.pdf

11. Мінченко А.О. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2021. 164 с. URI: https://surl.li/zsilih

12. Міжнародний менеджмент: підручник / за ред. А. І. Крисоватого, д. Р. Є. Зварича. Тернопіль : ЗУНУ, 2024. 508 с. URI: https://surl.li/lgtlfd

13. Перерва П. Г. Міжнародний менеджмент: основні поняття: навч.-метод. посіб. Харків, 2020. 38 с. URI: http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/49546

14. Порадник з Інкотермс 2020. URI: https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=1959

15. Посібник МТП з експортно-імпортних операцій. Глобальні стандарти та стратегії бізнесу. МТП. Париж. Офіційний переклад ФОП Ларін М.Є. 2022. 271 с.

16. Русак Д.М. Сучасна практика митних процедур: навч. посіб. Київ, 2023. 335 с. URI: https://cutt.ly/ae89L6h9

17. Типовий контракт МТП міжнародної купівлі-продажу (для виробленої продукції). МТП. Париж. Офіційний переклад ТОВ «Асоціація експортерів та імпортерів, 2020. 72 с.

18. Хеллєр М., Нерпій С., Пятницький В. Енциклопедія з експортування в ЄС на засадах ПВЗВТ. URI: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/ugoda-pro-asociaciyu/bucklets/encyclopaediaukr-part1.pdf

19. Федчишин Ю., Лазарєв О., Іванченко Я., Павленко О. Довідник процедур для експортера. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: https://www.me.gov.ua/Documents/Download?id=1e069262-87c2-4090-82f2-75eada945525

20. Форсайт для відновлення та розвитку українського експорту. Київ, 2023. URI: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2023-07/ukrainian_export_foresight_2030.pdf

Додаткові

1. Архипенко Т., Іванова М., Трифонова О., Варяниченко О., Саннікова С. Формування стратегічних напрямів забезпечення економічної безпеки та інвестиційної привабливості металургійних підприємств на основі кластерного аналізу. *Сталий розвиток економіки*. 2026. № 2 (59). С. 1107–1118. URI: https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-59-149
2. Бойченко М. В., Виговський В. Г., Пономаренко О. О. Зелена логістика як фактор підвищення конкурентоспроможності міжнародного бізнесу. *Актуальні питання економічних наук.* 2025. №17. https://doi.org/10.5281/zenodo.17684831
3. Бойченко М. В., Дудник А. В., Бояркін М. О. Проєктування експортно-імпортних операцій та міжнародної логістики в умовах воєнного стану. *Empirio.* 2024. № 1(2), С. 84–94. https://doi.org/10.18523/3041-1718.2024.1.2.84-94
4. Бойченко М. В. Дудник А. В., Бояркін М. О. Молодан М. А. Вплив російсько-української війни на зовнішньоекономічну діяльність підприємств в контексті міжнародного менеджменту. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2024. №3 (87). С. 57–69. https://doi.org/10.33271/ebdut/87.057
5. Варяниченко О.В., Окуневич І.Л., Гаража В.І. Особливості менеджменту зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств молочної галуззі в сучасних умовах господарювання. *Економічні науки.* 2024. №2 (10). С. 19–26. DOI: https://doi.org/10.32782/2708-1834/2024-10.3
6. Varyanichenko Olena, Tryhub Kyrylo. Formation of Credit and Assortment Policy to Ensure the Competitiveness of an Export-oriented Enterprise. *Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики : матеріали XX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції*. Харків: ФОП Лібуркіна Л. М., 2025. С. 132–135
7. Гончарова О.О., Варяниченко О.В. Управління продажами підприємства із зовнішньоекономічною діяльністю. *Молодь: наука та інновації» 2025: матеріали XIII Міжнародної науково-технічної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених*. Дніпро : НТУ «ДП», 2025. Том 2. С.172–173. URL: https://rmv.nmu.org.ua/ua/arkhiv-zbirok-konferentsiy/molod-nauka-ta-innovatsii-2025/molod-2025-vol2.pdf
8. Григорова-Беренда Л. І., Шуба М. В. Теорія і практика зовнішньої торгівлі : навч. посіб. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 136 с. URI: https://surl.li/dfzdcr
9. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Навчально-методичний комплекс дисципліни: навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за освіт. програмою «Менеджмент міжнародного бізнесу» спец. 073 Менеджмент / уклад.: А. Р. Дунська, Г. П. Жалдак, В. Ю. Бондар. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 63 с. URI: https://surl.li/evfmmt
10. Іванова М., Варяниченко О., Архипенко Т. Мінімізація ризиків при забезпеченні ефективності імпорту в умовах зміни валютних курсів.

Підприємництво та управління розвитком соціально-економічних систем. 2023. №2. С. 84–96. URI: https://purses.zp.edu.ua/article/view/302227

11. Іванова М., Варяниченко О., Архипенко Т. Стратегічне планування експортної діяльності: інструменти аналізу, контролю та оцінки ефективності для забезпечення сталості бізнес-процесів підприємства. *Економіка та суспільство.* 2025. №78. URI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-87

12. Іванова М. І., Варяниченко О. В., Саннікова С. Ф., Архипенко Т.А. Обліково-аналітичні підходи до формування стратегії зовнішньоекономічної діяльності шляхом селекції ланцюгів постачань. *Ефективна економіка.* 2025. № 9. DOI**:** http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.9.11

13. Іванова М. І., Варяниченко О. В., Єгорова П. В. Процес формування конкурентної зовнішньоекономічної стратегії металургійного підприємства. *Бізнес Інформ*. 2020. №4. С. 35–45. URI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-4-35-45

14. Іванова М., Саннікова С., Варяниченко О., Харін С., Бойченко М., Рябик Г. Статистичні методи в управлінні ризиками при плануванні зовнішньоекономічної та логістичної діяльності для забезпечення сталого розвитку підприємства. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2024. №*3*(56). С. 241–256. URI: https://doi.org/10.55643/fcaptp.3.56.2024.4380

15. Іванова М. І., Трифонова О.В., Варяниченко О.В., Іванова О.О. Планування виставкового бізнесу як складова успішного адміністрування в умовах військової агресії в Україні та світової пандемії. *Бізнес Інформ.* 2022. №9. С. 120–128. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-9-120-128.

16. Іванова М.І., Швець В.Я., Варяниченко О.В. Оцінювання експортного потенціалу підприємств авіаційного комплексу. *Економіка та суспільство.* 2020. №22. URI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-35

17. Іванова М. І., Швець В.Я., Саннікова С.Ф., Варяниченко О.В., Бардась А. В. Соціальна відповідальність як ключова компетенція забезпечення сталого розвитку підприємств. *Бізнес Інформ.* 2023. №3. С. 176–186. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-3-176-186

18. Ivanova M., Varyanichenko O., Tryhub K. Adaptive budgeting for innovation and investment projects of foreign economic activity entities. *Society. Economy. Digitalization*. 2025. №*1*(4), С. 34–45. https://doi.org/10.31379/sed.1.4.2025.36

19. Ivanova, M., Varyanichenko, O., Sannikova, S., Tryfonova, O., & Bohach, K. (2025). Development of directions for increasing the efficiency of innovation management taking into account decarbonization trends in the context of international cooperation. Eastern-European Journal of Enterprise Technologies, 1(13(133)), 6–16. https://doi.org/10.15587/1729-4061.2025.321964

20. Кравченко В., Голятко А., Копій Д., Полянський О., Шинкаренко І., Короп О., Гайдук А., Маєвський В., Голіздра О. Експортувати просто. Експорт Step by Step.10 кроків від виробництва до експорту. Саміт-книга, 2016. 352 с.

21. Міжнародна логістика: навчально-методичний комплекс з дисципліни: навч. посіб. для студентів першого (магістерського) рівня

спеціальності 073 «Менеджмент» / уклад.: М.Ю. Григорак. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 199 с. URI: https://surl.li/olgmgy

22. Селіщева А.В. Міжнародний менеджмент : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Економіка» освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка». Запоріжжя : ЗНУ, 2024. 108 с. URI: https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/18915

23. Тищенко В. Ф., Остапенко В. М. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи: навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 193 с. URI: https://cutt.ly/uresJNhs

24. Трифонова О. В., Варяниченко О. В., Саннікова С. Ф. Бюджетне планування зовнішньоекономічної діяльності як чинник економічної ефективності управління потенціалом та розвитком підприємства. *Актуальні питання економічних наук.* 2025. №8. URI: https://doi.org/10.5281/zenodo.147924671

25. Нормативно-правова база України URL: http://zakon3.rada.gov.ua/

26. Митний кодекс України: Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17

27. Офіційний сайт Інкотермс 2020 в Україні. Режим доступу: https://incoterms2020.com.ua/terms

28. Офіційний сайт Національного банку України Режим доступу: www.bank.gov.ua

29. Офіційний сайт Державної служби статистики України. Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua

30. Офіційний сайт торгово-промислової палати України. Режим доступу: http://www.ucci.org.ua/ua/main.html

31. Офіційний веб-сайт Державної служби експортного контролю України. Режим доступу: http://www.dsecu.gov.ua

32. Офіційний курс гривні щодо іноземних валют. Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/curmetal/detail/currency?period=daily

33. Про Митний тариф України: Закон України № 674-IX від 06.04.2020 р. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#Text

РОБОЧА ПРОГРАМАНАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»
для магістрів освітньо-професійної програми
«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»
спеціальності D3 Менеджмент

Розробники:
Микола Вікторович Бойченко
Олена Володимирівна Варяниченко

У редакції авторів

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19